

УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ ПОРТФЕЛЕМ БАНКУ

студентка гр. Фм-21 Бахмач А. О.

Дослідження питання управління кредитним портфелем банку є актуальним сьогодні, адже кредитування є найважливішим напрямком здійснюваних банком активних операцій та одним з головніших джерел отримання прибутків.

У структурі активних операцій традиційно найбільшу питому вагу мають кредитні операції. Вони виступають основним джерелом доходів банківських установ та являють собою запоруку надійного і стійкого функціонування банків на фінансовому ринку. [1]

Механізм організації кредитних відносин банку з клієнтами (фізичними та юридичними особами) визначається численними факторами, такими як: кредитна політика банківської установи, кваліфікація банківських працівників, ресурсний потенціал банку, здатність методичного забезпечення ефективно регулювати відносини між банківською установою та позичальником, ризики зовнішнього середовища та ін. [4].

Процес організації діяльності банку щодо формування кредитного портфеля можна поділити на такі етапи як: підготовка кредиту, структурування кредиту та обслуговування кредиту.

Досліджуючи методичні аспекти аналізу кредитного портфеля банку необхідно зазначити, що існують наступні напрямки дослідження якості кредитного портфеля:

- оцінка якості кредитного портфеля з погляду ризику;
- оцінка якості кредитного портфеля з погляду захищеності від можливих втрат [1, с.237].

Поряд з удосконаленням організаційної складової, існує потреба формування науково-методичних підходів до формування оптимальної структури кредитного портфеля, що включає у себе споживчі кредити та кредити юридичним особам, базуючись на дослідженні особливості виникнення та прояву банківських ризиків.

Одним із методів оцінки ризику кредитного портфеля банку є математичне моделювання. Серед математичних моделей виділяють моделі, які вирішують завдання оптимального формування кредитного портфеля і прогнозування. Однією із таких моделей є оптимізаційна модель побудована на основі теорії Марковіца.

Оптимізаційна модель кредитного портфеля будується з метою здійснення вибору оптимальних портфелів та концентрує увагу на поведінці портфеля, а не його складових. Така модель допоможе банківській установі

оцінити кредитний ризик та допоможе скоординувати роботи банку відносно його зниження.

Метою управління кредитним портфелем банку є зниження ймовірності невиконання позичальником своїх зобов'язань за кредитною угодою, мінімізація втрат у випадку неповернення кредиту та максимізація отриманим прибутків.

Очікувана прибутковість ризикового кредитного активу обчислюється наступним чином [5].

$$E(R_i) = p_1 r_1 + p_2 r_2 + \dots + p_N r_N, \quad (1)$$

де r_n - n -е можливе значення прибутковості i -го активу;
 p_n - ймовірність реалізації значення дохідності n для i -го активу;
 N - число можливих значень дохідності.

Вимірювання ризику здійснюється за допомогою показника стандартного відхилення та визначається за формулою:

$$SD(R_i) = \sqrt{p_n \times (r_n - E(R_i))^2}, \quad (2)$$

За допомогою побудови математичної моделі оптимального формування кредитної портфеля можна проводити порівняння «ефективного» кредитного портфелю із тим, який сформовано у банківській установі на даний момент [5].

Науковий керівник: ст. викладач Костель М.В.

1. Банківські операції: Навч. пос.для студентів вузів. – К.:ЦУЛ, 2006. – 208 с.
2. Вовк В.Я. Кредитування і контроль [Текст]: Навч. посб. / В.Я. Вовк, О.В. Хмеленко. – К.: Знання, 2008. – 463 с. (7)
3. Міщенко Н.Г. Банківські операції: Підручник / За ред. В.І. Міщенка, Н.Г. Славянської. – К.: Знання, 2006. – 727 с. (19)
4. Портфельные риски в теории Марковица [Електронний ресурс] : Корпоративные финансы / А. Каплин.- Режим доступа: <http://gaar.ru/articles/51058/>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 286-288.